

Lopen kunnan Läsnäolon tukemisen -malli

1. Ennaltaehkäisy

- sujuva yhteistyö kodin ja koulun välillä
- huoltaja ilmoittaa ja seuraa oppilaan poissaoloja
- luvattomiin poissaoloihin puututaan välittömästi
- huoltajan vastuu oppilaan hyvinvoinnista kotona, (nukkuminen, ravinto, aamuhäätys, kännykän käyttö)
- oppilaan oma vastuu koulunkäynnistä (osallistuu oppitunneille, pyytää apua opettajalta, osallistuu tukiopetukseen)
- luokanopettaja/luokanvalvoja seuraa poissaolojen kokonaistilannetta jatkuvasti (esim. poissaolojen syyt ja toistuvuus samana ajankohtana)
- lisätään kouluun kiinnittymistä (esim. tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetus, aktiivinen ja jatkuva ryhmäyttäminen, positiivinen ilmapiiri ja oppilaan kuunteleminen, kiusaamiseen puuttuminen, TuKo, Verso, kaverisuhteiden tukeminen, yhteisöllinen oppilashuolto)
- vanhempien tukeminen.

2. Varhainen puuttuminen (poissaoloja 1-60 h/12 viikon tarkastelujakso)

- huoli herää opettajalla, huoltajalla tai oppilaalla
- opettaja ottaa asian puheeksi oppilaan kanssa ja on yhteydessä huoltajaan. Opettajalla on lainmukainen velvoite puuttua poissaoloihin, mikäli hänelle nousee asiasta huoli.
- poissaolon syiden selvittäminen ja tilannekohtaisesti niihin puuttuminen
- tarvittaessa opettaja on yhteydessä oppilashuollon työntekijään
- koulun tukitoimet (tukiopetus, läksyparkki)
- konsultoidaan Pysäkki-luokan opettajaa ja/tai erityisopettajaa

3. Vahvempi tukeminen (poissaoloja 60-90 h/12 viikon tarkastelujakso)

- opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja on yhteydessä oppilaan kotiin
- huolen jatkuessa opettaja kutsuu koolle palaverin (esim. yksilöllinen OHR)
- palaveri kokoaa yhteen toimijat, jotka opettaja, oppilas ja hänen huoltajansa arvioivat tarpeelliseksi oppilaan koulunkäynnin tukemisessa.
- palaverissa sovitaan tukitoimista, jatkotoimenpiteistä ja seurannasta (ohjaaminen kuraattorille, psykologille, erityisopettajalle, terveydenhoitajalle, tutkimuksiin, sosiaalitoimi, seurantapalaveri)
- yhteistyö sosiaalitoimen kanssa tarvittaessa (sosiaalihoitolaian mukainen yhteydenotto tai lastensuojeluilmoitus)
- selvitetään poissaolojen syitä poissaolokyselyiden avulla esim. Valterin koulunkäyntikyvyn arviointiseula, ISAP, SRAS-R (oppilas+huoltaja)
- poissaolojen vaikutus oppimiseen ja koulumenestykseen arvioitava ja niiden läpikäyminen oppilaan ja huoltajan kanssa

4. Jos poissaolot jatkuvat (poissaoloja 90-120 h/12 viikon tarkastelujakso)

- opettaja keskustelelee oppilaan kanssa ja on yhteydessä oppilaan kotiin
- huolen jatkuessa opettaja kutsuu koolle palaverin (esim. yksilöllinen OHR)
- mikäli aiemmat tukitoimet eivät ole auttaneet ja poissaoloja on edelleen kertynyt, ollaan tarvittaessa yhteydessä sosiaalitoimeen (sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto tai lastensuojeluilmoitus)
- poissaolojen syyt on selvitetty ja niitä on yritetty ratkaista erilaisin tukitoimin
- käydään läpi tukitoimien riittävyys ja toimivuus
- lisätään koulun tukitoimia (esim. erityiset painoalueet, oppiaineiden yksilöllistäminen, lyhennetty koulupäivä, erilaiset oppitunti- ja välituntijärjestelyt, huilitila, rauhoittumispaikat, Pysäkki-luokan tuki, erilaiset koejärjestelyt, CICO-kontakti, pienin askelin kouluun palaaminen, VSOP

Materiaalia koulupoissaolojen taustatekijöihin ja niiden kartoittamiseen liittyen:

SRAS-R koulupoissaolokysely (Kearney). Eri lomakkeet vanhemmille, lapselle/nuorelle:

Koulupoissaolokysely SRAS-R (Lapsi/nuori)
http://www.socca.fi/files/7718/Koulupoissaolokysely_-_lapsi_nuori.pdf

Koulupoissaolokysely SRAS-R (Vanhemmat)
http://www.socca.fi/files/7719/Koulupoissaolokysely_-_vanhemmat.pdf

Koulupoissaolokysely SRAS-R (Arviointiohje)
http://www.socca.fi/files/7717/Koulupoissaolokysely_-_arviointiohje.pdf

ISAP Inventory of School Attendance Problems, (Knollmann, 2018). Käännös suomeksi 2019
<http://www.tuuve.fi/wp-content/uploads/2020/03/Koulupoissaolojen-oireet-ja-syyt-ISAP-Versio1.2.pdf>

Koulunkäytikyvyn arviointiseula <https://koulu.toimintakykyarvio.fi/>